

Оцінка інфляції за листопад 2016 року

У листопаді 2016 року споживча інфляція становила 1.8% м/м, у річному вимірі – сповільнилася до 12.1%.

Така динаміка річної інфляції в цілому була очікуваною і відповідала прогнозу Національного банку, опублікованому в Інфляційному звіті (жовтень 2016), що передбачає зростання ІСЦ у 2016 році на 12%.

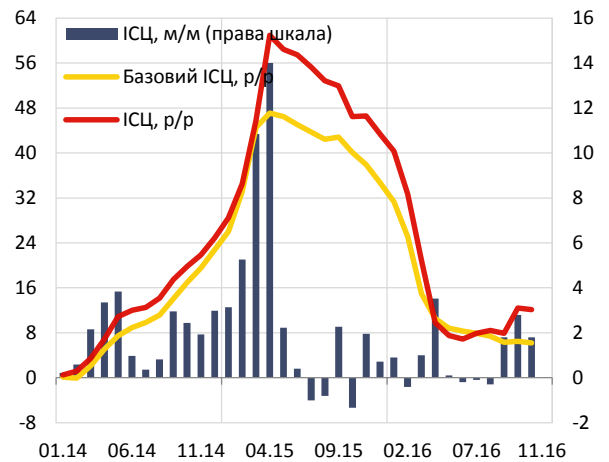
Сповільнення річної інфляції (порівняно з 12.4% у жовтні) відбулося завдяки стрімкому зниженню інфляції сирих продуктів харчування, що було більш суттєвим, ніж прогнозувалося. Однак дещо більшим за прогноз були зростання цін та тарифів, що регулюються адміністративно, а також базова інфляція. Поточна динаміка ІСЦ та його складових свідчить, що фактична інфляція за результатами 2016 року буде близькою до центрального значення цільового діапазону (12% +/- 3 п.п.).

Базова інфляція в листопаді сповільнилася до 6.2% р/р (0.5% м/м). Посилення волатильності на валютному ринку в середині листопада мало помірний вплив на базову інфляцію. Хоча в місячному вимірі спостерігалось зростання цін на окремі імпортовані товари, у річному вимірі їх зростання сповільнилось (у т. ч. на одяг та взуття, побутову техніку, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання, транспортні засоби). Також базову інфляцію в листопаді стримувало помірне подорожчання ринкових послуг. Однак через подорожчання молока та цукру відчутно зросли ціни на продукти харчування з високим ступенем обробки (тверді сири, здобні вироби, торти тощо).

Зростання цін на сирі продовольчі товари сповільнилось до 1.4% р/р (1.1% м/м). Цьому сприяли насамперед фактори пропозиції. Зокрема поглибилося зниження цін на овочі та фрукти під впливом як високої пропозиції окремої продукції внутрішнього виробництва, так і імпортованих товарів. Так, ціни на окремі цитрусові знизилися на тлі високого врожаю поточного року та обмежень, які РФ наклала на імпорт фруктів з Єгипту. Сповільнилось зростання цін на м'ясо та м'ясопродукти, зокрема, через обмеження на експорт свинини на тлі спалахів АЧС. Це переважило подальше прискорення зростання цін на молоко та молочні продукти, що зумовлювалося посиленням попиту з боку переробників, у т. ч. через високі обсяги експорту молочних продуктів.

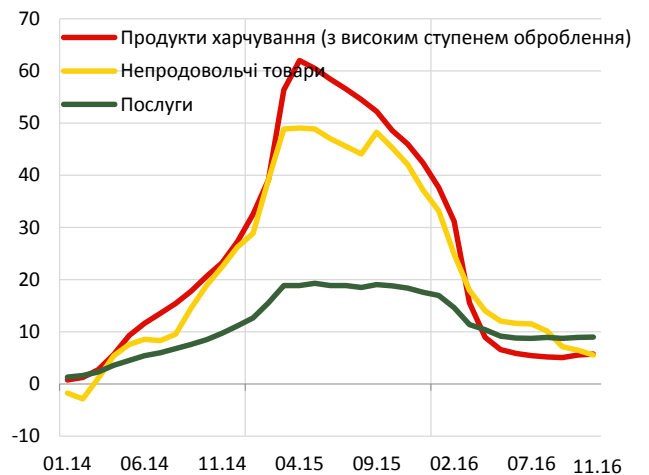
Зростання цін та тарифів, що регулюються адміністративно, прискорилося до 32.8% р/р (4.0% м/м) насамперед через підвищення тарифів на послуги ЖКГ, зокрема на опалення, водопостачання, гарячу воду та каналізацію. Продовжило прискорюватися зростання цін на тютюнові вироби та алкогольні напої.

Зміна цінних індексів, %

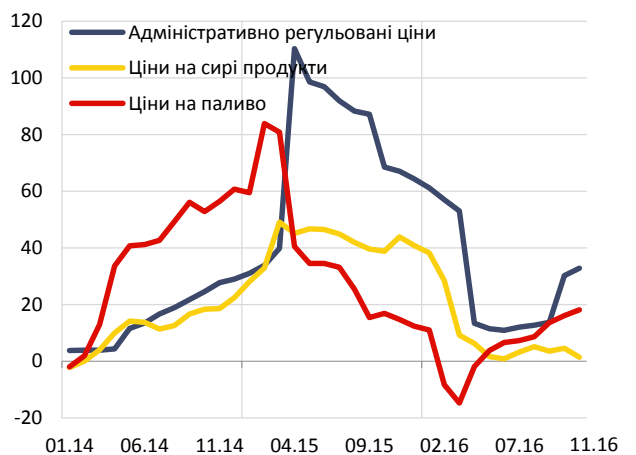
Джерело: ДССУ.

Основні компоненти базового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Основні компоненти небазового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

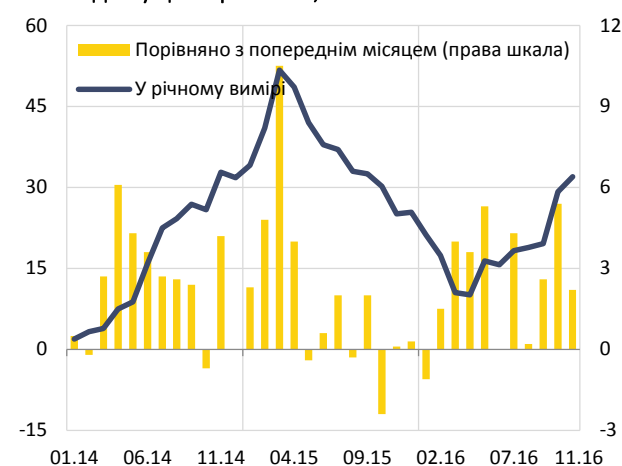
Також пришвидшилося зростання цін на паливо до **18.1% р/р (1.8% м/м)**, що пов'язано з підвищенням цін на нафту на світових ринках у жовтні.

У листопаді тривало прискорення річного зростання індексу цін виробників до **32.0% р/р (2.2 м/м)**. Це спричинено збільшенням цін на природний газ для промислових споживачів¹. Як наслідок, продовжило прискорюватися зростання цін за категорією “постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря”.

Також зберігався тиск з боку зовнішніх цін на сировину. Зокрема зростання цін на зовнішніх ринках на залізну руду в жовтні-листопаді призвело до суттєвого збільшення річних темпів зростання цін у добуванні металевих руд. Як наслідок, продовжила прискорюватися інфляція в добувній промисловості. Це призвело до зростання цін у наступних ланках виробничого процесу, зокрема в металургійному виробництві. Підвищення світових цін на нафту зумовило прискорене зростання цін у виробництві коксу та продуктів нафтопереробки. Динаміка цін в інших галузях переробної промисловості була порівняно помірнішою. Зокрема від'ємним залишався приріст цін у хімічній промисловості, у т. ч. через зниження світових цін на добрива в попередні місяці.

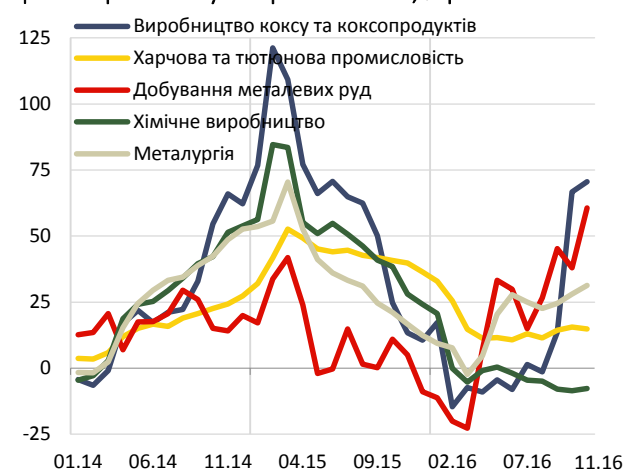
Зростання цін у харчовій промисловості сповільнилося, однак у розрізі галузей цінова динаміка була різноспрямованою. Зокрема на тлі високого врожаю зернових сповільнилося зростання цін у виробництві хліба. Натомість прискорилося зростання цін на цукор в листопаді, що пов'язано з тривалим висхідним ціновим трендом на зовнішніх ринках у попередні місяці та нарощенням експорту цукру.

Зміна індексу цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Ціни в окремих галузях промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

¹ Відповідно до цін, опублікованих НАК «Нафтогаз України» на своїй офіційній сторінці в мережі Інтернет.

Зміна цінних індексів ІСЦ та ІЦВ у 2015 – 2016 роках														
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)														
	частка ІСЦ, %	у річному вимірі, %												зміна за листопад 2016 року, %
		2015 рік	2016 рік											
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	
Індекс споживчих цін	100.0	43.3	40.3	32.7	20.9	9.8	7.5	6.9	7.9	8.4	7.9	12.4	12.1	1.8
Базова інфляція	46.8	34.7	31.3	25.1	15.0	10.6	8.8	8.3	7.9	7.4	6.3	6.5	6.2	0.5
Небазова інфляція*	53.2	49.7	46.9	38.5	25.2	9.4	6.4	5.9	7.7	9.0	9.0	17.2	16.9	2.7
сирі продукти	28.3	40.7	38.3	28.4	9.2	6.2	1.6	0.8	3.2	5.0	3.5	4.5	1.4	1.1
адміністративно регульовані тарифи та ціни	22.5	64.4	61.2	57.0	53.0	13.3	11.4	10.9	12.0	12.7	13.6	30.1	32.8	4.0
паливо	2.4	12.5	11.1	-8.2	-14.7	-1.9	3.7	6.5	7.2	8.6	13.6	16.0	18.1	1.8
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)														
Продукти харчування та безалкогольні напої	50.8	41.5	38.1	29.7	11.4	6.9	3.9	3.2	4.4	5.1	4.2	4.9	3.4	1.0
Алкогольні напої, тютюнові вироби	6.9	22.7	15.1	9.8	7.7	8.8	9.9	10.2	11.0	12.4	12.3	14.2	16.4	1.3
Одяг і взуття	7.1	35.0	31.5	26.1	23.0	19.6	18.4	18.2	19.7	17.1	9.2	8.1	6.7	-0.5
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	11.3	103.0	103.4	100.8	104.3	17.0	13.3	12.1	13.8	14.3	15.8	44.4	47.2	5.3
квартирна плата	1.3	5.4	5.3	5.3	5.4	6.6	6.8	6.1	7.6	7.1	10.4	10.6	11.1	0.4
водопостачання	0.0	23.0	36.5	36.3	37.0	37.2	28.6	19.9	17.7	27.9	29.8	37.1	40.9	3.0
гаряча вода	0.4	55.8	55.8	55.6	55.5	55.5	8.0	0.5	59.5	61.0	60.8	69.9	81.0	6.6
природний газ	2.3	273.0	273.0	273.0	273.0	0.0	-4.3	-4.3	-4.3	-4.3	-4.3	42.0	42.0	0.0
центральне опалення	1.8	78.7	77.8	77.5	77.7	77.8	78.2	78.2	78.4	78.4	78.4	82.1	89.6	24.6
Транспорт	5.1	20.4	18.5	1.8	-4.2	2.5	5.1	5.2	5.4	6.0	8.5	10.0	10.5	1.1
Зв'язок	3.3	7.0	6.7	5.8	4.2	4.7	4.2	4.1	3.9	3.7	3.2	1.5	1.2	0.1
Освіта	1.3	24.2	24.2	20.5	19.2	17.5	16.5	16.1	15.9	15.5	13.8	13.8	13.8	0.3
Окремі компоненти ІЦВ														
	частка ІЦВ, %**	у річному вимірі, %												зміна за листопад 2016 року, %
		2015 рік	2016 рік											
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	
Індекс цін виробників	100.0	25.4	21.2	17.4	10.5	10.1	16.4	15.7	18.3	18.9	19.6	29.2	32.0	2.2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	12.3	17.6	12.7	11.8	8.7	10.3	37.9	35.3	27.9	34.5	44.6	46.8	56.2	4.4
Добування кам'яного вугілля	2.6	-0.8	3.5	21.5	20.7	21.2	20.7	11.0	9.9	7.9	2.5	15.3	15.5	0.0
Добування сирої нафти та природного газу	3.9	120.3	89.4	98.2	70.4	-11.5	47.5	51.0	51.0	52.2	65.3	72.4	68.4	-2.1
Добування металевих руд	5.7	-8.9	-11.2	-20.1	-22.7	6.9	33.2	29.9	15.0	26.6	45.2	38.0	60.6	9.7
Переробна промисловість	68.4	23.8	21.3	13.2	6.2	7.2	12.0	13.1	14.0	13.0	15.4	18.1	18.9	1.0
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	23.6	36.4	32.9	25.5	14.7	11.3	11.6	10.7	13.0	11.5	14.4	15.5	14.8	0.9
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.5	4.7	-2.3	-20.6	-10.1	-13.4	-8.6	-6.6	8.8	5.9	23.2	52.5	59.4	3.2
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	4.3	24.2	20.6	-0.1	-5.3	-0.9	0.4	-1.9	-4.5	-4.9	-7.9	-8.5	-7.7	-1.1
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	29.6	26.1	17.9	9.1	7.7	7.1	7.7	7.5	8.2	9.8	10.2	9.9	0.4
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	18.5	12.4	9.4	7.7	-2.4	4.6	20.4	27.8	25.0	22.6	24.5	28.1	31.3	1.9
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.6	15.5	22.1	13.0	11.9	13.3	15.2	10.3	11.3	11.3	12.1	11.5	8.5	-0.6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	19.3	33.2	24.5	32.5	23.6	17.8	18.9	14.4	24.4	27.0	19.8	51.2	57.5	4.5

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ, уточнені дані. Сума внесків компонентів ІСЦ може відрізнятися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2015 рік.